

Záróvizsga tételsor

Szociális munka alapszak

Az alapszak képzési programja alapján a hallgatók komplex záróvizsgát tesznek, amiben a képzés ismeretanyagát integrálva bizonyítják szakmai felkészültségüket. A záróvizsga részei: szakdolgozat megvédése, elméleti vizsga szociális munka, valamint társadalom-és szociálpolitika tárgyából.

Szakdolgozatvédéskor a hallgató:

- Ismertesse a szakdolgozat célját, hipotéziseit, saját munkájának eredményeit.
- Ismertesse a szakdolgozat fejezeteit összefoglalva a tartalmakat.
- Ismertesse a szakdolgozati témában végzett kutatást, a kutatás módszereit és eredményeit.
- Foglalja össze a témával kapcsolatos javaslatait és következtetéseit a kutatás eredményeiből.
- Reagáljon a konzulens és opponens véleményére.

Tételek:

- 1.) A szociális munka egyetemes és hazai története. A szociális munka professzionalizálódása. A szociális munka fogalma, céljai és értékei. A szociális képzési rendszer kialakulása, szociális szakmák kompetencia és tudás jellemzői.
- 2.) Szükséglet elmélet és a humán ökológiai rendszer elmélete. A rendszerszemléletű szociális munka értelmezése, a szociális munka szereplői és a beavatkozások főbb módszereinek ismertetése.
- 3.) A társadalmpolitika fogalma, értékrendszere. A szociálpolitika meghatározása, szinterei és kapcsolódása a szociális munkához. A szociálpolitika fejlődésének állomásai Magyarországon.
- 4.) Szociálpolitikára ható értékek. A szociális munka etikája, a Szociális Munka Etikai Kódexe, etikai elvek és etikai dilemmák értelmezése.
- 5.) A társadalmi újratermelési modell. A társadalmi egyenlőtlenségek meghatározása, mérése és kialakulásának gazdasági - társadalmi jellemzői.
- 6.) Szegénység fogalma és a kirekesztődés folyamata. Az inklúzió célja és eszközei a szociálpolitikában. A szegénység kezelésének eszközei 1867-től 1989-ig és 1990-től napjainkig bezáróan Magyarországon.
- 7.) Szociálpolitikára ható ideológiák. Jóléti állam fogalma, kialakulása, típusai és működési mechanizmusa. A jóléti állam kritikái és a szociális munka.

8.) Egészség-és nyugdíjbiztosítás fejlődése a 19. századtól hazánkban. Az öngondoskodás felértékelődése, redisztribúciós technikák. Szolidaritás fogalma, a segítő munka formái: laikus és professzionális segítő munka.

9.) Segítő kapcsolatok pszichológiája: a segítő és a kliens szerepei, játszma elmélet, a segítő kapcsolat, mint probléma megoldó-és döntési folyamat, interjú technikák alkalmazása.

10.) Az egyéni esetkezelés kialakulása, a probléma megoldás folyamata és alkalmazott módszerei az esetmunkában. Segélyezési rendszer jellemzői hazánkban, érvek a segélyezés mellett és ellene.

11.) A jóléti pluralizmus meghatározása, szereplői és gyakorlati működése települési szinten. Önkormányzati szociálpolitika szereplői és a szereplők közötti kapcsolatok a szolgáltatások tervezésében és működésében. A szociális munkás feladatai a felmérés és szolgáltatástervezés során.

12.) Krízis meghatározása, krízis intervenció folyamata és az intervencióban alkalmazott technikák és feladatok a szociális munkában.

13.) Szociális csoportmunka meghatározása, gyógyító és feladatcsoportok, a csoport fejlődése és a szociális munka feladatai a csoportvezetésben. A szociális csoportmunka gyakorlata.

14.) Alapelvek és technikák a szociálpolitikában: integráció és szegregáció értelmezése az oktatásban és az esélyegyenlőség területein, valamint a szociális munka feladatai és módszerei az integrációban.

15.) Közösségi szociális munka története, modelljei, alkalmazása. A közösségi munka értékei, szereplői és a közösséggel való munka gyakorlata hazánkban.

16.) Alapelvek és technikák a szociálpolitikában: abszolút és relatív biztonság értelmezése, valamint a szociális munka feladatai és módszerei a technikák alkalmazásában.

17.) Alapelvek és technikák a szociálpolitikában: prevenció és korrekció értelmezése az esélyegyenlőség területén, valamint a szociális munka feladatai és módszerei a technikák alkalmazásában.

18.) Fogyatékkal élők a társadalomban. A fogyatékkal élők korai felismerése, szociális ellátása, a szociális munka feladatai a rehabilitációban, esélyegyenlőséget célzó programok a gyakorlatban.

19.) Munkanélküliség fogalma és típusai. Munkanélküliek helyzete a rendszerváltástól napjainkig a társadalomban. Aktív és passzív eszközök a foglalkoztatáspolitikában, a munkanélküliek szociális ellátása, munkába állást segítő programok a gyakorlatban.

20.) Hajléktalanok a társadalomban. A hajléktalanság fogalma és értelmezése. A hajléktalanok ellátásának rendszerei, a fejlesztés irányai.

21.) Lakáspolitikai Magyarország a rendszerváltás után. Díjhátralék kialakulásának gazdasági és társadalmi összetevői, a szociális munka feladatai az adósságkezelésben.

- 22.) Az előítéletek kialakulásának lépcsőfokai. Etnikai egyenlőtlenségek Magyarországon. A cigányságot érintő szociálpolitikai törekvések 1990-től napjainkig. A szociális munka feladatai az integráció segítségével.
- 23.) A család fogalma, a család funkciói, családmodellek a mai Magyarországon. A családi életciklusok és ezek tartalma. A szociális munka intézményei és szolgáltatásai családok számára.
- 24.) A gyermeki jólét biztosításának eszközei a szociálpolitikában. A gyermekvédelem rendszere Magyarországon. A szociális munka feladatai a gyermekvédelemben és az iskolában.
- 25.) Az időskorúak főbb demográfiai jellemzői Magyarországon és az Európai Unió országaiban. Az időskor szociális és egészségügyi jellemzői. Az időskorúak szociális ellátása és a szociális munka feladatai, alkalmazott módszerei a gyakorlatban, a szolgáltatások fejlődésének tendenciái.
- 26.) Deviancia a társadalomban. Szociális munka speciális csoportokkal: szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek kezelésének intézményei és a szociális munka feladatai.
- 27.) Szociális és gyermekvédelmi ellátások jogi szabályozása Magyarországon. A szociális munka feladatai az alapszolgáltatásokban és a szakosított ellátásokban.
- 28.) A civil társadalom szerepe a szociálpolitikában a 1980-as évektől napjainkig Magyarországon. A nonprofit szektor fejlődése, az egyházak és a forprofit szervezetek működésének jellemzői a szociális ellátásokban.

Nyíregyháza, 2009. október 1.

Prof. Dr. Molnár Péter
Egyetemi tanár
Alapszakfelelős